

NOTATKA / NOTE

Pierwsze stwierdzenie *Diabrotica virgifera* LECONTE, 1868 (Coleoptera: Chrysomelidae) w Puszczy Kozienickiej

First record of *Diabrotica virgifera* LECONTE, 1868 (Coleoptera: Chrysomelidae)
in the Kozienicka Forest

Marek MIŁKOWSKI

ul. Królowej Jadwigi 19 m.21; e-mail: milkowski63@wp.pl

ABSTRACT: The invasive beetle species *Diabrotica virgifera* has been found for the first time in the Kozienice Forest. The beetle was observed in the Kozienice Forest District (EC20), on goldenrod flowers in a habitat surrounded by dense woodland. Approximately 1.5 km from the observation site lies the so-called Jedleńska Glade, where maize crops are grown.

KEY WORDS: invasive species, western corn rootworm beetle, faunistics, Mazowiecka Lowland.

Zachodnia stonka kukurydziana *Diabrotica virgifera* LECONTE, 1868 należąca do podrodziny Galerucinae, zalicza się do największych szkodników kukurydzy *Zea mays* L. na świecie. Dziesięć gatunków lub podgatunków w obrębie rodzaju *Diabrotica* jest powszechnie uznawanych za szkodniki kukurydzy i innych upraw (KRYSAN i MILLER 1986). Naturalny zasięg *D. virgifera* obejmuje Amerykę Północną, skąd w latach 80. XX wieku została zawleczona do Europy (BEREŚ i in. 2015, MARCZAK 2022). Po raz pierwszy na terenie Polski stwierdzono obecność gatunku w 2005 r. Pierwsze obserwacje dotyczyły południowo-wschodniej części kraju (Dukla, Łąka, Jasionka) (SAHAJDAK i in. 2006). Gatunek prawdopodobnie zawleczony został do Polski ze Słowacji bądź z Ukrainy poprzez transport drogowy lub lotniczy, choć nie można wykluczyć naturalnej migracji (SAHAJDAK i in. 2006). Obecnie zwarty zasięg gatunku obejmuje południową Polskę; notowany jest również na Podlasiu, Wielkopolsce i na Mazowszu (BEREŚ i in. 2015, SŁAWIŃSKI i GOŁĄBEK 2018, MARCZAK 2022).

Chrzążcze *D. virgifera* po przekwitnięciu kukurydzy, w poszukiwaniu pyłku, mogą migrować na inne kwitnące rośliny. Współwystępowanie kukurydzy wraz z innymi kwitnącymi roślinami może mieć wpływ na procesy rozrodcze gatunku. Obserwowano odżywanie się imagines pyłkiem roślin uprawnych – dyni, cukinii i melona oraz licznych pozostałych, np. włośnic, komos i nawłoci (BEREŚ i in. 2019).

Ryc. *Diabrotica virgifera* LECONTE, 1868 na kwiatkach nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis*. Puszcza Kozienicka (fot. M. MIŁKOWSKI).

Fig. *Diabrotica virgifera* LECONTE, 1868 on the flowers of the Canadian goldenrod *Solidago canadensis*. Kozienicka Forest (photo M. MIŁKOWSKI).

Zachodnia stonka kukurydziana została stwierdzona w Puszczy Kozienickiej.

Nizina Mazowiecka:

- EC20 Kozienicki Park Krajobrazowy, Nadleśnictwo Kozienice, leśnictwo Jaśce, oddz. 91h, 21 VIII 2022, 1 ex., na kwiatach nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis* L. – brzeg zbiornika na rzece Ostrownicy (Ryc.), leg. M. MIŁKOWSKI.

Miejsce stwierdzenia *D. virgifera* otoczone jest zwartym drzewostanem, jednakże w odległości ok. 1,5 km znajduje się tzw. Polana Jedleńska, gdzie uprawiana jest kukurydza.

Podziękowania

Serdecznie dziękuję dr. Bartoszowi PIWOWARSKIEMU za oznaczenie gatunku nawłoci.

PIŚMIENNICTWO

- BEREŚ P.K., SOSNOWSKA D., FIEDLER Ź., DRZEWIECKI S., KONEFAŁ T. 2015. Zachodnia kukurydziana stonka (*Diabrotica virgifera virgifera* LÉCONTE). Występowanie, biologia, szkodliwość oraz strategia zwalczania. Broszura informacyjna. Instytut Ochrony Roślin. Państwowy Instytut Badawczy, Poznań, 44 ss.
- BEREŚ P.K., DRZEWIECKI S., SIEKANIEC Ł., KONTOWSKI Ł. 2019. Alternative host plants for *Ostrina nubilalis* HBN. and *Diabrotica v. virgifera* LÉCONTE beetles in southern Poland. *Progress in Plant Protection*, **59** (1): 69–75.
- KRYSAN J.L., MILLER T.A. 1986. Methods for the study of pest *Diabrotica*. Springer Series in Experimental Entomology 1, Springer-Verlag, New York, 260 ss.
- MARCZAK D. 2022. *Diabrotica virgifera* LÉCONTE, 1868 (Coleoptera: Chrysomelidae) – obcy gatunek chrząszcza w Puszczy Kampinoskiej. *Wiadomości Entomologiczne*, **41** (4) (online 28N): 16–17.
- SAHAJDAK A., BEREŚ P.K., KONEFAŁ T. 2006. *Diabrotica virgifera* LÉCONTE, 1868 – a new threat to maize crops in Poland and measures taken against the pest. *Journal of Plant Protection*, **46** (2): 157–161.
- SŁAWIŃSKI J., GOŁĄBEK E. 2018. Zagrożenie upraw kukurydzy szkodnikiem *Diabrotica virgifera* na obszarze wybranych gmin województwa opolskiego. *Inżynieria Ekologiczna*, **19** (6): 153–159.

Wpłynęło: 17.05.2026

Zaakceptowano: 21.05.2026